

Tiedon sähköistäjä,

Väität että sanomalehti kuolee. Väität, että internetin ilmainen uutissisältö kutistaa printtilehtien tilaajamääriä, joka puolestaan vie tilaaja- ja mainostulot, joka taas pakottaa vähentämään toimitajamääriä, joka surkastuttaa sisällön, josta seuraa viimeistenkin lukijoiden kaikkoominen. Asiahan ei minulle kuulu, mutta kenen keksintö oli ryhtyä tarjoamaan sitä sisältöä ilmaiseksi?

Väität, että paperille painetut uutiset ovat aamulla jo vanhoja, roikkuneet tuntitolkulla tietoverkossa. Totta. Näin on ollut jostain ilmalaiiva Hindenburgin tuhosta saakka. Radio ja televisio ovat ehtineet ennen sanomalehteä jo vuosikymmenten ajan, ja nyt totta kai netti tekee sen nyt.

Mutta lehden idea pysyy. Sitä odotetaan yön yli, painon ja levityksen aiheuttama viive kuuluu sanomalehden ideaan ja sen pitäisi näkyä sisällössä. Aamun lehden sisältö on nettiuutisointiin verrattuna parhaimmillaan kuin suuren henkilökohtaisen uutisen kuullut ihminen. Rauhallisempi, useammasta näkökulmasta tarkasteleva, taustoja avaava, olennaiseen pyrkivä.

Aamukahvin läikät ihmisen kanssa jakavan useaan teemoitettuun osioon jakautuvan sanomalehden lukemisprosessi ja elinkaari poikkeavat täysin siitä tavasta, jolla hotkitaan nettikuona. Lehti elää illasta aamuun, sunnuntainumero pysyy valmiudessa koko seuraavan viikon. Artikkeleli voi jäädä kesken aamupalalla, siihen voi palata vessassa käydessä ja kulttuurisivut luetaan loppuun sängyssä.

Tilasta ja ajasta löytyy sanomalehden tulevaisuus, teho ja tarkoitus. Ja yllättävää kyllä, niitä molempia on enemmän rajallisessa lehdessä kuin päättymättömässä verkossa. Netti ei ala mistään, se ei pääty koskaan. Nettiä vilkuillaan, auotaan ja tutkitaan kuin lapsi konvehtirasiaa. Lopputulos on sama, ummetus tai ripuli.

Netti vastaa kysymykseen mitä, mutta ei kysymykseen miksi. Kannettavalla tietokoneella ja liikkuvalla laajakaistalla ei voi koskaan syyttää saunan padan alle tulta. Sitä paitsi sanomalehdissä on osioita, jotka eivät toimi missään muualla. Päivän pilakuva antaa pohjan ja kulman koko muulle uutissisällölle. Entäpä syntymäpäivä- ja kuolinilmoitukset? Tiedoksi, uudistaja, että minä jätän perikunnalle ruskeaan kirjekuoreen kuolinilmoituksen hinnan, niin perikunnan ei tarvitse mutista, että ilmoituksen ja värssyn olisi saanut nettiin ilmaiseksi.

Lehtien nettiversiot ovat sähkösanomia ja sisäänheittotuotteita. ”Päätön mies menetti kätensä”. Kerrohan, uudistaja, oliko tälle sisällölle kysyntä ennen kuin tuli tarjonta? Vai onko sen tuottaminen vain helpompaa ja halvempaa kuin kunnon journalismin? Samanlaiselta huiputukselta lukijasta tuntuu, kun löytää saman kirjallisuuskritiikin sekä Savon Sanomista että Keskisuomalaisesta.

Toki kustannustehokkuuden ja synergian nimissä voi tiivistää, yhdistää ja puristaa. Sillä saadaan lopputulokseksi yksi lehti ja yksi totuus. Ennen sillä oli nimikin. Pravda.

Tervakoskella 20.9.2010

Tuomas Kyrö